

Geachte leden van de raad van Westland,

Met veel interesse las ik uw bijdragen voor de eerste termijn.

Ik haalde aan de hand van uw inbreng de thema's eruit waar u aandacht voor vroeg en voor zover die niet uit de bijdragen te halen waren, zocht ik even contact om deze te achterhalen. De vragen en de thema's beantwoord ik geclusterd, zodat het een leesbaar geheel is en antwoord geeft op de meeste vragen over de in de raadsvergadering voorliggende documenten. Het viel op dat er best veel onderwerpen recent nog aandacht kregen en vrij technisch van aard zijn. Ook gaan diverse vragen meer over de specifieke voortgang van zaken vanuit het collegewerkprogramma. Deze lichten we na de zomer toe in een soort mid-term review (D66, WV) vanuit het college. Daarom beantwoord ik die vragen momenteel niet allen volledig en gedetailleerd.

Allereerst

Het college werkte met alle ambtenaren hard om de P&C stukken op te werken, alles op tijd gereed te krijgen en ook nog te werken aan alle belangrijke onderwerpen uit onze portefeuilles. Ik besef me dat de werkdruk voortdurend erg hoog is en ik bedank onze ambtenaren dan ook graag voor de ondersteuning die zij ons de afgelopen boden.

Dienstbare grondhouding

In alle werkzaamheden die binnen mijn portefeuille vallen streef ik naar een dienstbare grondhouding. Een houding waarbij we zoveel als mogelijk warme contacten met inwoners onderhouden en waarbij we helder communiceren. Zoals aangegeven hebben we een nieuw meldingen systeem en werken we momenteel aan het goed inregelen van dat systeem en de daarbij gewenste alerte houding bij afhandeling en terugkoppeling. Daar gaat ongetwijfeld wel eens iets mis en zijn zaken voor verbetering vatbaar. Signalen van inwoners aan onze gemeente over de afhandeling helpen ons om onze inspanningen verder te verbeteren.

Waardevol groen

In 2023 stelde de raad, na een uitvoerig gelopen traject, het actieplan Groen=Goud vast.

Direct na vaststelling hebben diverse werkgroepen projecten bedacht en opgewerkt.

De vrijwilligers van diverse milieu- en natuurorganisaties werken met veel enthousiasme met ons samen en ik dank hen dan ook voor hun enorme inzet. Het ene project gaat voorspoedig en het andere project heeft meer tijd nodig. Ik ben trots op de voortgang die ik recent tijdens de fietstocht langs projecten kon laten presenteren. Zowel de resultaten als de vorm van terugkoppelen kon op instemming van alle deelnemers rekenen.

Het gaat daarbij vooral om waardevol groen toevoegen op wat er al is en de kwaliteit daarvan verhogen. Daar zagen we een voedselbos in wording, natuurvriendelijke oevers, ecologische zones en hoorden we over ruim 1800 bomen die we inmiddels hebben geplant in de plantseizoenen 2022/2023 en in 2023/2024 tot op heden, ruim 100 plantvakken van nieuwer en robuust groen voorzien(WV), de bloemvakken die we aanbrachten in de dorpskernen (naast de verplaatsbare bloembakken en de hangbakken die we op verzoek van de BIZ-en aanbrachten.) en de subsidie groen/blauwe schoolpleinen, de lespakketten voor kinderen en anders maaien van bloemrijke bermen, het zelfbeheer (WV) en nog veel meer. (VVD, Pvda)

Dit alles draagt zonder enige twijfel bij aan een verbetering van de biodiversiteit. Dat laat zich niet eenvoudig vervatten in meten is weten. Maar over langere periode verwacht ik dat men daar het positieve effect ziet. Uiteraard kijken we bij nieuwe inrichting en herinrichting ook hoe we waardevol groen en robuust kunnen toevoegen.(WV)

Bij gebiedsontwikkelingen is dat telkens onderwerp van gesprek.(D66)

Gebiedsontwikkeling, bouwen en wonen

Gezien complexe omstandigheden met veelal aanvullende eisen aan bouw, milieu onderzoek en bezwaarmakers die bereid zijn lang te procederen is het toch fijn te constateren dat we doorbouwen. In 2023 resulteerde dit in gebiedsontwikkeltrajecten tot ruim 610 woningen. Van deze woningen zijn er in 2023 circa 200 naar starters gegaan. Dat betreft huur en koop. Thans hebben we al diverse plannen van ontwikkelaars, waar ik in het komende jaar voortgang verwacht te boeken. Dat zijn programma's met een groot aandeel betaalbare huur- en koopwoningen.

Met ontwikkelaars zoeken we naar alle manieren om door te gaan met bouwen, te versnellen en sommige zaken parallel te laten verlopen. Daarbij verwacht ik binnenkort met een aantal pilotprojecten te starten om te kijken of we op een andere manier van denken en samenwerken meer snelheid kunnen maken en woningen te realiseren waar behoefte aan is. (GBW)

Door de aanvullende eisen zijn de businesscases voor ontwikkelaars wel steeds ingewikkelder. Daar is een tegenstelling in belangen. We vragen steeds meer goedkope woningen, maar de kosten nemen vooral toe. (VVD) Dat vraagt flexibiliteit van alle stakeholders om te zorgen dat we gaan bouwen i.p.v. vertragen. Het lang discussiëren over exacte aantallen en programma's vertraagt daarbij en is soms ook onnodig.

We proberen te bouwen voor de behoefte die er is in Westland. Die behoefte is groot bij starters op de arbeidsmarkt die een woning willen bemachtigen, maar ook bij ouderen die graag gelijkvloers willen wonen nabij voorzieningen. Dit bouwen voor ouderen heeft als bijkomend voordeel dat er meerdere kansen ontstaan in de wooncarrière van starters en mensen die willen doorgroeien. Ook met de iets duurdere woningen spelen we in het goedkoper segment woonruimte vrij. (PvdA) Met de RRA en de middels addendum aangepaste woonvisie richten we ons nadrukkelijker op betaalbaarheid. Daarbij kijken we niet sec naar elk bouwplan afzonderlijk, maar proberen we over de hele linie meer betaalbare koop- en huurwoningen te realiseren. (D66)

Sommige langlopende trajecten vroegen veel aandacht in 2023 maar resulteerden nog niet in definitieve planvorming. Over diverse projecten bent u in de RIA van 11 september 2023 en die van 10 april 2024 uitvoerig geïnformeerd. Zoals bekend heeft de raad het budget van de Noviteit tijdelijk een andere bestemming gegeven. Dat leidde tot een vertraging, maar ik verwacht dat rond de Noviteit eind 2024 begin 2025 meer helderheid ontstaat. Daarom is het voorstel ook om voor 2025 de budgetten weer te herstellen. De uitdagingen rond Dario Fo zijn anders van aard. Als we zicht hebben op de ontwikkelingen in Poeldijk en welke stakeholder op welk moment tijdelijk onderdak nodig heeft, weten we welk ontwikkelpad we met dit pand volgen. Het kan best zijn dat we deze locatie nog even nodig hebben en dan is het zonde om die koppelkans vooraf te vergeven. (CU-SGP, WV)

Uiteraard proberen we in gebiedsontwikkelingen alle kansen te benutten om ook maatschappelijke voorzieningen, zoals huisartsen een plek te geven. Dat vraagt een beleidsmatige inschatting over wat nodig is en verwerking in de gebiedsontwikkeling. (VVD)

Ik breng graag de gebiedsontwikkeling rond de Verdilaan in een versnelling. Daar is de beleidsmatige keus voor een nieuwe Naald en de specifieke eisen daarvoor belangrijk. Als daarover helderheid is, is het mogelijk om plannen op te werken voor de hele Verdilaan en voorbereidingen voor ontwikkeling te treffen. Na het reces hebben we, zoals aangekondigd in de begeleidende RIB van het rapport een sessie waar we met de raad spreken over de Naald en de gevolgen van de gebiedsontwikkeling. (GBW, D66, PvdA, GL, WV, VVD)

Zoals eerder besproken werken we aan een Wooninvesteringsfonds, dat uit diverse aspecten bestaat. Alle facetten daarvan moeten in samenhang ervoor zorgen dat de Westlandse

koopwoningmarkt toegankelijker wordt voor de Westlandse koopstarter. Het pakket bevat onder andere (financiële) instrumenten, beleid(ontwikkeling), communicatie en pilots. Dit maakt dat het een dynamisch concept is, passend bij en inspeliend op de dynamiek van de woningmarkt en waarbij we kansen zoeken en benutten als ze zich voordoen. De specifieke budgetten toegedeeld naar de verschillende facetten van een dergelijk fonds kan ik nog niet geven, dat is nog niet gereed. Vooral de financiële instrumenten zijn een uitdaging waar we ook nu nog hard aan werken om dat voor elkaar te krijgen. Wel voeren we met alle partijen het gesprek over over het programmeren van meer betaalbare woningen met een vorm van wooninvesteringsfonds zoals bijvoorbeeld de koopstart regeling. We zien dat ontwikkelaars bereidheid hebben om daar aan mee te doen. (CU-SGP, CDA, GBW)

Afval

Er ontstaat rust in het afvaldossier door balans te brengen tussen gemak, kosten en milieueffecten. Een simpel 1-op-1 berekening tussen kosten oude- en nieuwe systeem, en daarmee een vergelijk, is helaas niet eenvoudig mogelijk. Niet alleen betreft de voormalig werkwijze met bronscheiden geen volledig boekjaar, het betrof ook nog een periode van transitie met uitrollen en inregelen. Op zo'n berekening zijn veel variabelen van invloed, die maken dat vergelijk mank gaat. Dat betreft vooral de kosten voor arbeid, energie, grondstoffen en de werkelijke volumes van de verschillende soorten afval. Maar ook het afhandelen van klachten, narijden van overlastlocaties, het aanschaffen van materialen (gele zakken), efficiënter rijden van routes en nog veel meer is van invloed op de kosten. Het draait hier ook niet alleen om kosten maar ook om waarde voor de inwoner. Duidelijk is dat we de totale lasten telkens goed benaderen, dat we nagenoeg geen klachten meer krijgen over door ons beïnvloedbare overlast en dat we inmiddels een goede investering doorliepen met HVC om meerjarig rust te brengen in het afvaldossier, de kosten daarvan te beheersen, het totaalgewicht van afval te verlagen en de dienstverlening voor inwoners te verhogen.

Er zijn momenteel nog geen concrete plannen voor een nieuwe gemeentewerf. Hoewel we altijd kijken naar kansen om het beter te maken, straks ook wellicht met onze partner HVC, heeft dit geen prioriteit. De werf functioneert en kan nog een ronde mee. Nu daar veel kosten maken is nog niet aan de orde, (WV)

Water en bodem

Bij de behandeling van de kadernota gaf ik aan dat we in 2025 goed onderzoek moeten verrichten naar toekomstgericht watersysteem met een goede waterkwaliteit. Dat omvat ook baggeren, riolering en gemalen en dit onderzoek moet leiden tot juiste keuzes om te kunnen vasthouden bij droogte en verwerken en bergen bij overschot. Juist de veranderende klimatologische omstandigheden zorgen ervoor dat dit onderzoek gemeente Westland in staat stelt de juiste keuzes te maken en de goede opvolging te organiseren. Hoewel we met de taskforce waterkwaliteit risicopunten identificeerde en verholpen zien we het effect nog niet helemaal terug in de waterkwaliteitsmetingen. Dat laat onverlet dat we doorgaan met zoeken naar verbetermogelijkheden om in de toekomst te voldoen aan de Kaderrichtlijn water.

Gemeentelijk vastgoed

In navolging van het subsidiebeleid dat de raad eerder na uitvoerige participatie vaststelde, volgt in het najaar van 2024 ook participatie over gemeentelijk vastgoed en de huurprijzen daarvan. Ik ga graag het gesprek aan met de raad om te zien hoe de raad hier naar kijkt en hoe u met de aanbevelingen van de rekenkamer over huurprijzen wil omgaan. (VVD)

Begraven

Ik zie een uitdaging ten aanzien van begraven in Westland. De kwaliteit van de begraafplaatsen brengen we steeds beter in lijn met het beoogde ambitieniveau, maar de exploitatie en de inkomsten en kostenbeheersing vraagt om meer.

We zien dat er aanzienlijk meer inwoners overlijden dan wij begrafenissen faciliteren op onze gemeentelijke begraaflocaties. Onderzoek naar toekomstgericht begraven in Westland is nodig om keuzes te maken die zorgen voor een goede kwaliteit en betere betaalbaarheid van begraven in Westland. (FvV)

Beheer en onderhoud buitenruimte

Met zo'n enorme oppervlakte van een gemeente is beheer en onderhoud van de buitenruimte altijd een uitdaging. Zelf vind ik dat we dat doorgaans goed doen. Toch is nog genoeg te verbeteren. Dat gaat dan vooral over de kwaliteit van tegelfietspaden en achterstallige inzet bij vervanging tav speellocaties. We zoeken naar manieren om meer van de tegelpaden af te stappen en bij vervanging over te gaan op asfalt of easypath paden. Dat vraagt een lange adem, maar uiteindelijk werken we zo aan de verbetering van de kwaliteit van verharding. (WV)

Op het gebied van spelen is de afgelopen 15 jaar achterstand opgelopen qua vervanging. We doen veiligheidschecks om de veiligheid te garanderen, maar willen niet teveel ad hoc en noodgedwongen optreden. Daarom verzoeken we de raad bij de begroting extra budget beschikbaar te stellen om vervelende situaties te voorkomen en de achterstand qua vervanging speeltoestellen iets in te lopen. (CDA)

Door slim meerdere disciplines aan elkaar te knopen zijn we in staat om vanuit gezondheid, sport en recreatie en beheer van de buitenruimte een actieplan sport en bewegen op te werken. Mijn verwachting is dat ik de raad kort na het zomerreces dat actieplan kan presenteren. (CU SGP)

We hebben positieve ervaringen met de wijkmanager. Ze pakken complexere vraagstukken op en werken aan een betere buitenruimte. Dit resulteert in een uitbreiding waarbij elk dorp een eigen wijkmanager krijgt als vooruitgeschoven post van de gemeente. Ik verwacht u na het zomerreces te berichten dat we formatief op orde zijn en welke wijkmanager voor welke dorpskern het aanspreekpunt is. (Pvda, WV)

In het plantseizoen 2023-2024 zijn we begonnen om anders te communiceren bij groenwerkzaamheden. Als we een boom weghalen, een plantvak veranderen of willen veranderen proberen we de inwoner daarover te informeren middels een bord met een QR code. Het is wel zoeken naar balans in de aard en omvang van het project en de wijze van communiceren. We merken ook dat ondanks de communicatie we altijd te maken hebben met inwoners die er heel blij mee zijn, maar ook met inwoners die minder tevreden zijn met hetgeen we aanplanten en zich daarover blijven uiten. (WV)